

Sygn. akt VII U 468/22/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2023 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 stycznia 2023 roku w Warszawie

sprawy A. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o zwrot nienależnie pobranych świadczeń

na skutek odwołania A. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 10 marca 2022 roku, znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

A. G. w dniu 5 kwietnia 2022r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 10 marca 2022r., znak: (...), zobowiązującej do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 lutego 2019r. do 30 czerwca 2021r. w kwocie należności głównej 7.980,68 zł.

W uzasadnieniu swojego stanowiska ubezpieczona wskazała, że organ rentowy wydał decyzję niezgodnie z przepisami prawa, ponieważ stosowanie do brzmienia art. 138 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż jeden rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu. Tymczasem organ rentowy wydał decyzję o zwrocie świadczeń za okres dłuższy niż wskazuje art. 138 pkt 5 ustawy, ponieważ za okres od 1 lutego 2019r. do 30 czerwca 2021r., a otrzymywał coroczne zaświadczenia o uzyskiwanych przez nią przychodach: za rok 2019 zaświadczenie wpłynęło do Kancelarii ZUS w dniu 28 stycznia 2020r.; za rok 2020 zaświadczenie wpłynęło do Kancelarii ZUS w dniu 4 lutego 2021r. i za rok 2021 zaświadczenie wpłynęło do Kancelarii ZUS w dniu 13 stycznia 2022r. Zdaniem ubezpieczonej decyzja organu rentowego jest zatem błędna, niezgodna z przepisami prawa i w związku z tym ubezpieczona wniosła o jej zmianę (odwołanie z 5 kwietnia 2022r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie przytoczył treść art. 10 ust. 1 i 7 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2022r., poz. 240 ze zm.) oraz art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022r., poz. 504). Dalej wskazał, że A. G. osiągnęła w październiku 2008r. przychód w wysokości uzasadniającej zawieszenie świadczenia. Była poinformowana, że w takiej sytuacji świadczenie zawiesza się (k. 4 pkt III, k. 8 verte, pkt V pouczenia) oraz że jest obowiązana do powiadomienia organu rentowego o fakcie uzyskiwania przychodu w określonej wysokości (k. 8 verte, pkt VI). Wobec powyższego,

zaskarżoną decyzją organ rentowy zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w okresie od 1 lutego 2019r. do 30 czerwca 2021r. w kwocie 7.980,68 zł (odpowiedź na odwołanie z 5 maja 2022r., k. 4 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. G. od dnia 1 marca 2009r. do dnia 31 maja 2014r. była uprawniona do renty socjalnej, przyznanej w decyzji ZUS (...) Oddział w W. z dnia 25 maja 2009r., znak: (...). Decyzją z dnia 15 marca 2013r., znak: (...) (...) (...), została zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia za okres od 1 kwietnia 2012r. do 30 kwietnia 2012r. (decyzja ZUS o przyznaniu renty socjalnej z dnia 26 maja 2009r., k. 15 a.r.; decyzja ZUS o podwyższeniu renty socjalnej z dnia 4 marca 2010r., k. 17 a.r.; decyzja o wysokości renty socjalnej z dnia 24 września 2012r., k. 39 a.r.; decyzja o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z ZUS z dnia 15 marca 2013r., k. 49 a.r.).

Organ rentowy od 1 czerwca 2014r. wstrzymał wypłatę świadczenia. Następnie, decyzją z dnia 22 lipca 2014r., znak: (...), ponownie przeliczył rentę socjalną od 1 czerwca 2014r. i przyznał świadczenie do 30 czerwca 2019r. Ubezpieczona została zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, a nastąpiło to w decyzjach: z dnia 4 września 2014r., znak: (...), z dnia 9 maja 2016r., znak: (...), z dnia 25 sierpnia 2017r., znak: (...) oraz z dnia 4 lipca 2018r., znak: (...) (zawiadomienie ZUS z dnia 3 czerwca 2014r., k. 87 a.r.; decyzja ZUS o wysokości renty socjalnej z dnia 22 lipca 2014r., k. 89 a.r.; decyzja o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z ZUS z dnia 4 września 2014r., k. 98 a.r.; decyzja ZUS o wysokości renty socjalnej z dnia 23 lutego 2015r., k. 111 a.r.; decyzja o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z dnia 9 maja 2016r., k. 151 a.r.; decyzja o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z dnia 25 sierpnia 2017r., k. 161 a.r.; decyzja o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z dnia 4 lipca 2018r., k. 181 a.r.; decyzja o ponownym ustaleniu wysokości renty socjalnej z dnia 28 września 2018r., k. 193 a.r.).

W dniu 10 września 2019r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję o wznowieniu wypłaty renty socjalnej od 1 lipca 2019r. Ubezpieczona w decyzji ZUS z dnia 20 kwietnia 2020r., znak: (...), została zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia za okres od 1 stycznia 2018r. do 31 grudnia 2018r. (decyzja o wznowieniu wypłaty renty socjalnej z dnia 10 września 2019r., k. 4 a.r.; decyzja o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń z dnia 20 kwietnia 2020r., k. 32 a.r.).

Wskazane decyzje organu rentowego, w tym decyzja z 10 września 2019r., zawierają obszernie pouczenia dotyczące m.in. zasad zawieszania, rozliczania, zmniejszenia świadczenia i zwrotu świadczeń nienależnie pobranych (decyzja ZUS o wznowieniu wypłaty renty socjalnej, k. 4 a.r.).

W dniach 28 stycznia 2020r., 4 lutego 2021r. i 13 stycznia 2022r. do organu rentowego wpłynęły pisma nadesłane przez (...) Ośrodek Sportu i Rekreacji, informujące o okresach zatrudnienia A. G. i osiąganych przez ubezpieczoną przychodach (zaświadczenie z 28 stycznia 2020r., k. 73-74 a.r.; zaświadczenie z 4 lutego 2021r., k. 75-77 a.r.; zaświadczenie z 13 stycznia 2022r., k. 78-80 a.r.).

Pismem z dnia 26 stycznia 2022r. organ rentowy zwrócił się do płatnika składek z prośbą o nadesłanie informacji o kwotach osiągniętego przychodu w okresie zatrudnienia A. G. od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2021r., w rozbięciu miesięcznym ze wskazaniem terminów poszczególnych wypłat (pismo ZUS z dnia 26 stycznia 2022r., k. 81 a.r.).

W dniu 11 lutego 2022r. do organu rentowego wpłynęło, nadesłane przez płatnika składek, zaświadczenie o kwotach osiąganego przychodu, w którym pracodawca wskazał, że ubezpieczona zatrudniona na podstawie umowy o pracę od 1 kwietnia 2012r., na pełny etat, na czas nieokreślony, na stanowisku pomoc kasjera w okresie od 1 stycznia 2019r. do 31 grudnia 2021r. osiągnęła następujące przychody:

- w lutym 2019r. - w wysokości 4.844,26 zł;
- w marcu 2019r. - w wysokości 2.205,00 zł;
- w kwietniu 2019r. - w wysokości 2.514,60 zł;

- w maju 2019r. – w wysokości 5.014,60 zł;
- w czerwcu 2019r. – w wysokości 2.514,60 zł;
- w lipcu 2019r. – w wysokości 2.514,60 zł;
- w sierpniu 2019r. – w wysokości 2.514,60 zł;
- we wrześniu 2019r. – w wysokości 2.179,32 zł;
- w październiku 2019r. – w wysokości 2.712,60 zł;
- w listopadzie 2019r. – w wysokości 4.014,60 zł;
- w grudniu 2019r. – w wysokości 2,811,60 zł;
- w styczniu 2020r. – w wysokości 2.222,50 zł;
- w lutym 2020r. – w wysokości 5.166,52 zł;
- w marcu 2020r. – w wysokości 2.667,00 zł;
- w kwietniu 2020r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- w maju 2020r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- w czerwcu 2020r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- w lipcu 2020r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- w sierpniu 2020r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- we wrześniu 2020r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- w październiku 2020r. – w wysokości 2.793,00 zł;
- w listopadzie 2020r. - w wysokości 4.188,00 zł;
- w grudniu 2020r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- w styczniu 2021r. – w wysokości 2.688,00 zł;
- w lutym 2021r. – w wysokości 5.395,55 zł;
- w marcu 2021r. – w wysokości 1.344,00 zł;
- w kwietniu 2021r. – w wysokości 648,20 zł;
- w maju 2021r. – w wysokości 2.709,00 zł;
- w czerwcu 2021r. – 4.309,00 zł

(zaświadczenie z dnia 11 lutego 2022 r., k. 83-84 a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 10 marca 2022r. wydał decyzję znak: (...), w której zobowiązał A. G. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z tytułu renty socjalnej za okres od 1 lutego 2019r. do

30 czerwca 2021r. w kwocie 7.980,68 zł, z powodu przekroczenia dozwolonej kwoty przychodu i niepowiadomienia o tym fakcie organu rentowego (decyzja ZUS z 10 marca 2022r., k. 87 a.r.).

Powyższy stan faktyczny, który nie był sporny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych dokumentów, których autentyczności oraz treści strony nie kwestionowały, a które nie budziły również wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Rozpoznanie sprawy w analizowanym przypadku nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz.U. z 2021r. poz. 1805), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne nie były sporne, a zatem nie zachodziła potrzeba przeprowadzenia dowodów. Ponadto strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym. O takim sposobie załatwienia sprawy Sąd wcześniej uprzedził strony, powołując się dodatkowo na art. 15 zzs¹ ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020r., poz. 1842) i udzielając stronom tygodniowego terminu na złożenie pism procesowych prezentujących ich stanowiska w sprawie (k. 33 a.s.).

Przechodząc do rozważań dotyczących zasadności odwołania, w pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 10 ust. 6 ustawy z dnia 27 czerwca 2003r. o rencie socjalnej (tekst jedn. Dz. U. z 2021r., poz. 1621), w brzmieniu, jakie miał ten przepis w okresie, za który ubezpieczona jest zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody, o których mowa w ust. 1-5a, w łącznej kwocie wyższej niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych. Natomiast zgodnie z ust. 7 ww. artykułu osoba pobierająca rentę socjalną lub jej przedstawiciel ustawowy są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ wypłacający rentę socjalną o osiągnięciu przychodu w kwocie powodującej zawieszenie prawa do renty socjalnej. Powiadomienie następuje w formie pisemnego oświadczenia. W przypadku, gdy składki na ubezpieczenia społeczne są odprowadzane przez płatnika składek, osoba pobierająca rentę socjalną jest obowiązana do przedstawienia zaświadczenia albo oświadczenia określającego kwotę przychodu. Z kolei ust. 7a wskazanego przepisu przewiduje, że oświadczenia, o których mowa w ust. 7, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 15 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej, w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio m.in. art. 138-144 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jak stanowi art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022r. poz. 504.), zwanej dalej ustawą emerytalną, osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu, za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania, a także świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Zgodnie z Komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 listopada 2019r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2019r. stosowanych przy zawieszaniu albo zmniejszaniu emerytur i rent (M.P. z 2019r., poz. 1131),

kwota graniczna przychodu dla 2019r. wynosi 40.638,30 zł, co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

- 3.206,20 zł – od 1 stycznia 2019r. do 28 lutego 2019r.,
- 3.404,70 zł – od 1 marca 2019r. do 31 maja 2019r.,
- 3.465,70 zł – od 1 czerwca 2019r. do 31 sierpnia 2019r.,
- 3.387,50 zł – od 1 września 2019r. do 30 listopada 2019r.,
- 3.452,20 zł – od 1 grudnia 2019r. do 31 grudnia 2019r.

Natomiast zgodnie z Komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 listopada 2020r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2020r. stosowanych przy zawieszaniu albo zmniejszaniu emerytur i rent (M.P. z 2020r., poz. 1053) kwota graniczna przychodu dla 2020r. wynosi odpowiednio 43.187,90 zł, co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

- 3.452,20 zł – od 1 stycznia 2020r. do 29 lutego 2020r.,
- 3.639,10 zł – od 1 marca 2020r. do 31 maja 2020r.,
- 3.732,10 zł – od 1 czerwca 2020r. do 31 sierpnia 2020r.,
- 3.517,20 zł – od 1 września 2020r. do 30 listopada 2020r.,
- 3.618,30 zł – od 1 grudnia 2020r. do 31 grudnia 2020r.

Z kolei zgodnie z Komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 listopada 2021r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2021r. stosowanych przy zawieszeniu albo zmniejszeniu emerytur i rent (M.P. z 2021r., poz. 1061) kwota graniczna przychodu dla 2021r. wynosi odpowiednio 46.149,50 zł, co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

- 3.618,30 zł – od 1 stycznia 2021r. do 28 lutego 2021r.,
- 3.820,60 zł – od 1 marca 2021r. do 31 maja 2021r.,
- 3.977,10 zł – od 1 czerwca 2021r. do 31 sierpnia 2021r.,
- 3.853,20 zł – od 1 września 2021r. do 30 listopada 2021r.,
- 3.960,20 zł – od 1 grudnia 2021r. do 31 grudnia 2021r.

Dokonane przez Sąd ustalenia w przedmiotowej sprawie potwierdziły słuszność stanowiska Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przypomnieć należy, że A. G. jest uprawniona do renty socjalnej, które to świadczenia pobiera od 1 marca 2009r. Niespornym pomiędzy stronami jest fakt, że w okresie od 1 lutego 2019r. do 30 czerwca 2021r. ubezpieczona była zatrudniona w (...) (...) w N. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony i osiągała z tego tytułu przychody. Sporna była natomiast kwestia, czy ubezpieczona zobowiązana jest do zwrotu przyznanej jej renty socjalnej, jako nienależnie pobranego świadczenia za okres, który wskazał ZUS.

Stosownie do art. 138 ust. 4 ustawy emerytalnej nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach – za okres dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 5, który stanowi, że kwoty nienależnie pobranych świadczeń w związku z osiągnięciem

przychodów, o których mowa w art. 104 ust. 1 ustawy, podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 1 rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu, w pozostałych zaś przypadkach – za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji. Ust. 5 art. 138 ustawy emerytalnej nawiązuje on do sytuacji zawieszenia bądź zmniejszenia emerytury lub renty w razie osiągania przychodów. W tych przypadkach kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania decyzji o rozliczeniu świadczenia, przy czym okres objęty żądaniem zwrotu podlega ograniczeniu do jednego roku kalendarzowego poprzedzającego rok wydania decyzji o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane.

Odnosząc się do zarzutów ubezpieczonej wskazać należy, że w niniejszej sprawie nie ma podstaw do zastosowania opisanego powyżej wyjątku. Zauważyć należy, że to nie skutek zawiadomienia organu rentowego przez A. G. Zakład Ubezpieczeń Społecznych powziął informację o osiąganych przychodach przez ubezpieczoną, a ta okoliczność wyklucza zastosowanie wyjątku przewidzianego w art. 138 ust. 4 ustawy emerytalnej.

W wyroku z 6 lutego 2013r. Sąd Najwyższy (sygn. akt I UK 475/12) wskazał, że celem art. 138 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest ograniczenie odpowiedzialności osoby, która pobrała nienależne świadczenie ze względu na to, że wypełniła ciężący na niej obowiązek powiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o okolicznościach mających wpływ na prawo do tego świadczenia, a mimo to, na skutek błędu organu rentowego, było ono nadal wypłacane. Innymi słowy, złagodzenie sankcji zwrotu nienależnie pobranego świadczenia jest uwarunkowane wykonaniem przez świadczeniobiorcę ciężącego na nim obowiązku informacyjnego. Sformułowanie użyte w tym przepisie – „powiadomiła” wskazuje na czynne działanie ze strony osoby pobierającej świadczenie, wyraźnie ukierunkowane na uświadomienie organowi rentowemu zajścia określonych okoliczności. Bezwzględny warunkiem jest więc to, aby źródłem tej informacji była osoba pobierająca świadczenie (ewentualnie jej pełnomocnik lub inny przedstawiciel prawny). Jeżeli bowiem organ rentowy uzyska informację o zajściu okoliczności z art. 138 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach od innej osoby, podmiotu (np. pracodawcy) będzie to stanowić „pozostały wypadek” w rozumieniu art. 138 ust. 4 in fine tej ustawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2009r., II UK 204/08).

Zgodnie z art. 138 ust. 4 ustawy emerytalnej, obowiązek zawiadomienia organu rentowego o okolicznościach mających wpływ na prawo do świadczeń ciąży na osobie pobierającej świadczenie. Podkreślić należy również, że omawiany przepis nie wymaga żadnej szczególnej formy dla zawiadomienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zajściu okoliczności powodujących między innymi wstrzymanie prawa do świadczenia. Zawiadomienie, w rozumieniu cytowanego przepisu, stanowi każda informacja wskazująca na zajście okoliczności, o których mowa w tym przepisie. Może to być nawet informacja przypadkowa, udzielona na przykład przy okazji korespondencji prowadzonej z ZUS w związku z innymi sprawami (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 21 grudnia 2016r., III AUa 232/16, LEX nr 2317676).

W analizowanej sprawie do organu rentowego wpłynęły pisma płatnika składek zatrudniającego ubezpieczoną z dnia 28 stycznia 2020r., 4 lutego 2021r. i 13 stycznia 2022r., informujące o okresach tego zatrudniania i osiąganych przychodach. Warunek z art. 138 ust. 4 ustawy emerytalnej nie został zatem spełniony, bowiem to pracodawca ubezpieczonej poinformował organ rentowy o wysokości osiąganego przez nią przychodu. A. G. nie podjęła żadnych działań, które miałyby na celu poinformowanie organu rentowego o osiągnięciu przychodu, a tym samym o istnieniu przesłanek do zawieszenia wypłaty świadczenia.

Bezsporna jest okoliczność, że ubezpieczona była pouczona o tym, że renta socjalna podlega zawieszeniu w razie osiągania przychodu z tytułu m.in. zatrudnienia, jak również o ciężącym na niej obowiązku poinformowania organu rentowego o zaistnieniu okoliczności mających wpływ na prawo do renty socjalnej i jej wysokość – w tym m.in. o osiągnięciu miesięcznego przychodu w łącznej kwocie wyższej niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Jak natomiast wynika ze złożonych przez płatnika składek zaświadczeń o otrzymywanym wynagrodzeniu, w lutym, maju i listopadzie 2019r., w lutym i listopadzie 2020r. oraz w lutym i czerwcu 2021r. A. G. uzyskała przychód z tytułu zatrudnienia przekraczający kwoty graniczne odpowiadające 70% przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń

zgodnie z ww. komunikatami Prezesa ZUS. Tym samym, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, jej prawo do świadczenia podlegało zawieszeniu z uwagi na przekroczenie przychodu. W związku z powyższym – mając na względzie treść cytowanych wyżej przepisów – organ rentowy miał podstawy faktyczne i prawne, aby stwierdzić, że świadczenia wypłacone ubezpieczonej za okres od 1 lutego 2019r. do czerwca 2021r. były nienależne w rozumieniu art. 138 ust. 1 ustawy emerytalnej, a w konsekwencji był uprawniony, by zobowiązać ubezpieczoną do ich zwrotu. Podkreślić należy, że wskazywany w odwołaniu przez A. G. okres jednego roku dotyczy tylko sytuacji, gdy osoba pobierająca świadczenie sama zawiadomiła organ rentowy o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie świadczenia, a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie miała miejsca.

Biorąc pod uwagę wskazane okoliczności Sąd Okręgowy ocenił, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest zgodna z prawem. Żądanie zwrotu przez ubezpieczoną nienależnie wypłaconych świadczeń za sporny okres znajduje pełne oparcie w treści art. 10 ustawy o rencie socjalnej w zw. z art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Organ rentowy prawidłowo zastosował wskazane przepisy, zaś zgłaszane przez A. G. zarzuty wobec decyzji są bezpodstawne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł o oddaleniu odwołania.